

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díj:

Negyhasbos petti sorert
egyszeri hirdetésnél 5 kr,
háromszornál 4 kr, több-
szornél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyes szám ára
15 kr.

Debreczen 1863. Julius 25.

T. Szerkesztő ur!

Mióta ezen, az egyes és közérdekeket oly melegen pártoló helyi lapunkat a „Hortobágy”-ot ismerem: azon hitben, sőt meggyőződésben vagyok, miszerint ennek a közügy elvitáztatlanul sokat köszönhet, mint olyannak, mely ottan-ottan oly tényeket is leplezetlenül állít az olvasóvilág elé s tesz a közvélemény mérlegébe, melyeket egyesek és testületek csupa jóakarattal is melőzni vagy legalább egydóro érintetlen hagyni szeretnének; minthogy azonban a közérdeket helyesléssel nem találkoznak, sőt annak követelményeit látják és hallják, ha késnek is, de mégis résznek valamit. Azok előtt, kik e lapot olvassák s kik helyi viszonyainkat ismerik, nem szükség ezeket példákkal igazolnom, tudni és látni fogják, hova czélokra szavaim.

A haladás eme korában egyletek, társulatok alakulnak, egyesek és testületek sietnek földadatukat megoldani nagy és népes városunkban, hogy ennek százados hírhöz külsőleg is méltó fényt kössenek. Mind igen szükségesek, a kornak sürgető kívánalmái ezek s meghajlok előttük, ha czéljokat nem tévesztik. Szívem fődobog, ha a nagyszerű színházra, a gázvilágításra s a közel egyéves zenedére gondolok. Tagadhatatlan, hogy mindezekre szükségünk volt, már csak azért is, hogy emelkedni siető városunk e haladás korában a kis városok avagy falu sorában ne maradjon. Amde sőtét borulatok támadnak lekem egén népes és nagy kiterjedésű városunknak — mint mondani s hallani szeretjük — magyar Sionunknak népisokolákban való szegénységét fölött; pedig ezek volna a valódi világozásti műhelyek. Addig míg felényi s harmadrésnyi népességi egyházak s területleg hasonlíthatatlanul kisebb városokban 10, 12 s több népisokola van; Debreczenben ezeknek száma 19 s közülök 8 a központban (a főiskola épületében, mely épületnek fontartása az egyh. kerületet illeti sok részben) 2 a külvárosban és 9 a főbb utcákon van elhelyezve, ide nem számítva a most alakuló czeplő-utcai fűiskolát.

Mindegyikünknek forró ohajtása a népisokoláknak mint a józan művelődés és az egyház védőbástyáinak szaporítása — s mint tudjuk történetek is már ez érdeken tanácskozáskor, és pedig az ingyeniskolázatás roppant horderejű eszméjével kapcsolatban: azonban mindaddig nem látunk eredményt, csak az mint említettem czeplő-utcai iskolát, de nem ingyeniskolával.

Eddig e tárgy nem új, csupán az alább elmondandókra való tekintettel kellett ezt fölemlítenem.

Régen akartam már e téren felszólalni, vagy helyesebben fölmutatni egy e mi városunk mellett csak felényi népességű s birtokterületre nézve hasonlíthatatlanul kisebb városnak Nagykőrösnek dícsértés példáját a népvelés oltárára úgy áldozataival egyetemben, melyek amily tetemesek, ép oly vonzó és lélekemelő. Amde mindamelllett is, hogy a dolgok e téren való fejlődését az említett városban évek óta figyelemmel kísérem: biztos adatok hiánya miatt ohajtásomat, szándékomat nem valószínűsítem. Most azonban kezem közt levén a nagykőrösi hely. hitv. fő- és elemi iskoláknak az 186°, 186¹/₂ és az 186²/₃ iskolái évről tudósítása, szerkesztve az igazgatók által, ebben a 32—33 lapon „Népisokolák” ezim alatt a hiteles adatoknak birtokába jutottam, melyeket önméltóvá, kívánok és sietek e becses lap hasábjaim, azon okból megismertetni, hogy városunk hivatottjai és egyesek — kiknek az idézett tudósítás kezükbe nem juthat — lássák meg, mit tett, mily áldozatokat vitt és pedig a nehéz időkben, Nagykőrös a népvelés oltárára.

„Mióta — így szól ama tudósítás — a nagykőrösi reform. népisokolákra nézve örömeimélk 1856 és 1857-ik év meghozta gazdag ajándokot a városi közügy által mindig kegyelettel ápoltt elemi tanügynek, az ebből nevezett éven 5000, az utóbbiban 37500 p. frtot biztosítván okmányilag a város a kebelbeli reform. egyetemes népisokolák átalakítására, szervezésére s jobb karba állításra költségeinek fedezésére s évenkénti 6000 p. frt segélyt a népisokolánitók fizetéséhez: ennek folytán az egyház a következő években (ha nem esadalom 1856—1858-ig) az iskolák számát négygyel a tanítókat ugyanannyival szaporította, több iskolai épületet állított s szerelt föl; a kül-iskolák tanítóit tisztességes lakokkal látta elő s a lakosok gyermekeinek ingyenes oktatásában részvételét elrendelte; a népisokolákat a legszükségesebb taneszközökkel ellátta s ezek által a városi reform. népisokolák jogosult fejlődésének, gyarapodásának és fölvirulásának alapja megvetett.”

Ezekben tehát mintegy történeti külfejlődését s alakulását adja ama tudósítás a nagykőrösi reform. népisokoláknak 1856—1860-ig, mert mint mondja: „a közelebb lefolyt három évről nem jegyezhetünk föl ily jelentékeny történeti mozzanatot iskolánk külfejlődéséről: — és nagyon természetes, az idézettek az alap jólhelyezéséről tanuskodnak s ha az egyszer megvetett, belterjedelemben nő és halad a kívánt eredmény, ahonnan a nevezett népisokolákra is a közelebbi három év „inkább csak a zajtalan beljavítás nagy munkájának volt a korszaka s köz elismerés szerint nem eredménytelen.”

„A nagykőrösi reform. egyházaknak — mondja továbbá a tudósítás — jelenleg egy központi népisokolája hat osztályal (az 1-ső oszt. két parallel osztályra van elkülönítve) ugyanannyi tanítóval. Egy külvárosi fűiskolája, télen két-nyáron három osztályal, egy tanítóval. Öt leányiskolája, ugyanannyi tanítóval. Egy háromosztályú vasárnapiskolája, hol mesterinasok taníttatnak, több népisokolánitól állal.”

„Az 186¹/₂ isk. évben a népisokolákba járó figyermekék száma: 1049; a leányoké: 906; a kettő együtt 1955. A vasárnapiskola növendékei: 137; összes létszám 2092.” Így állnak ezek Nagykőrösön hol a reform. gyülekezet lélekszáma csak valamivel haladja a 17000-et.

Debreczenben igaz, 19 népisokola van, ugyanannyi tanítóval; de ha az 1862-dik évi egyházkerületi névtárral vesszük lappal — mivel azóta ily névtár nem adott ki — mégis roppant a különleg és két város népisokolái között, amennyiben Debreczennek az idézett névtár szerint 48768 reform. vallású lakosa van, vagy ha ebből leengedjük is a 8768-at: mégis aránytalan, mind magához, mind Kőröshöz viszonyítva az elemiiskolák száma és népessége; mert a 19 népisokolában van 992 fű s 1195 leány, összesen 2187. Azonban nekünk megrendezett vasárnapiskoláink nem léteznek, ingyeniskolázásban csak is a szegények és árva részesítettek ezek is, ha folyamodnak.

Adjuk meg a Kőrös illetőkhöz: e város és egyház saját költségén tart egy 6 osztályú gymbanismit, 3 éves bölcsészeti osztályt s tanítóképezdét 3 évi tanulmányal, 15 tanárral, kiknek csak kettőjét fizeti az egyházkerület, mit csak azért fogad el Kőrös, hogy annak védőárnyai alatt lehessen önvérrel táplált intézete, melyre évenként többet költ 16000 o. é. frtmal: ezenkívül van egy táptézet mintegy 50 ifju számára, mit — némi kis segítéséget leszámitva, — ugyancsak saját költségén tart.

E két nagyvratókérvó város elemiiskoláit a közügy és a népvelés érdekében mutattam így föl. Mindezekből tisztán látjuk, hogy népes városunk és gyülekezetünk minden haladása mellett is háttérben van azon városokhoz mérve, mely ömellelte kicsiny a Jüda földén. Nekem sem annak fejlődése és haladása, sem ennek vesztelése okait nem volt czélok kikeresni és fölmutatni, annyival kevésbé czélok az, hogy én népisokolák szaporítása végett forrásokat nyissak föl: tegyék ezt azok kik erre hivatják; mindamelllett is azonban az illetők figyelmét szabad legyen amaz idézett tudósításban levő néhány szóra figyeltetnem, melyszerint, 1856 és 1857-ben, előbb 5000, később 37500 p. frtot biztosított Nagykőrös város és pedig okmányilag a kebelben levő reform. népisokolák átalakítására, ehez csatoltván évenkénti 6000 p. frt segélyt a népisokolánitók fizetéséhez. — En csak közmívelődésünk s az igazság érdekében tettem ismertetést s ha ennek következtében a tisztelt olvasó egyiknek haladását másiknak tengődését belátja és fölisméri s ez utóbbinak teljeseresével előbbvitelét szívén hordja és tetteleg elősegíti: ugy czéломat értem.

Kovács László mk. ref. s. lelkész.

Az inségyenhitő-bizottmány jegyzőkönyve

1863. július 15-kéről.

Elnök polgármester ur. a t. tanácsnak 6439. számú határozata folytán alakított azen bizottmányt a legszivesebben idvözölve. — ugyis mint ember s felebarát, de ugyis, mint városunknak és időszerinti főnöke, lakostársaink nevezetes részének a jelenleg is tartó rendkívüli időjárás által már is előidézett és hovatovább irtoztatóan növekedő inséget a legbensőbb részvétellel esetelvény, előadta, hogy ámbár némely el nem mulasztható kézmunkák, mint például a szőlőmívelés s erdővágtatás körültek, még koronkint a legalább is 6000 egyévre tehető napszamos osztály egyrésztnek fognak keresetforrást nyitni, de mindazonáltal ezen osztály munká nélkül maradt részének és a nagyszámú dologtehetetleneknek, részint folytonos munkával ellátásáról, részint élelmézéséről, mulhatatlanul gondoskodni kell.

Ezeknek folytán ezen bizottmány teendői, addig is, míg a gyakorlat s fölmerülő esetek szabatosabb irányt adhatnak, következőleg körvonalozta:

1. Városi pénztárunknak egyéb roppant kiadásai mellett, bevétele különben is a jelen mostoha körülmények miatt nagy mérvben esőkénvén, abban egyáltalában nincs módja, hogy akár a keresetforrás nélkül maradt napszamosok részére kijelölendő munkakérti bért, akár a munkaképtelen ügyfogyottaknak nyújtandó segedelemadást teljesíttesse: szükségesnek találtatott a magas kormány megkeresni aziránt, hogy méltó figyelembe véve azt, miszerint városunk a történelem s jegyzőkönyvek bizonyossága szerint számtalanszor, bár a legnagyobb erőfeszítéssel, tetemes összegekkel járult az állam szorongató szükségéi fedezésére: jelen nyomasztó állapotunkban vagy adományozás, vagy részenként visszafizetendő kölcsönökpen segítsen rajtunk 50 ezer forintnak részünkre leendő utalványozása által, — mely összeg — minek megveréséhez biztos reményünk lehet, következőkre lenne fordítandó:

a.) miután lakosságunk nevezetes részének, egyedüli élelemmódja a szántásvetés, — melynek elmulasztása — ami pedig vetőmag nemlétében sok gazdaembernél be fogna következni. — bármely kedvező időjárás mellett is, messze időkre kiható még nagyobb elszegényülést vonna maga után, egy részből ezen összegnek, boldogabb vidékeken vásároltatnék őszi és tavaszi vetés alá való mag, mely új fejében, azon földészeinknek, kik bármely maguk megerőtetésével sem képesek a részünkre szükségelt vetőmagot előteremtetni, szükségleteikhez képest lenne kiosztandó.

b.) Más részben ezen összegnek szerzetetnek be kenyérnek való, mely a magukat jelentendő szűkölködők közt, az ezen bizottmány ily illető kiküldött tagjai által a folyamodók körülményei felett tartott legszigorubb részrehajlatlan vizsgálat eredményéhez képest lenne, vagy adomány, vagy megerőtendő kölcsönökpen kiosztandó.

c.) A munkahiány miatt szükséggel küszködő napszamos-osztálynak élelem megszerzésére alkalom lévén mindenesetre nyújtandó, ily munkálku fölmentittek a város utcáin elágazó földalatti csatornák kifizetésére és az ezen csatornába összevegyült folyadékokat magába vevő s a Szepes felé vonuló, jelenleg egészen betelt, fűsatorna kihánytatása s több a körülményekhez és a pénz erejéhez képest kijelölendő munka, melyeknek teljesítéséért lenne a többször említett összeg egyrészt fordítandó.

Ez előadottakat a bizottmány tagjai résztvevő felszült figyelemmel kísérvén, magukat minden ide vágó megbízatás pontos és gyors teljesítésére egész készséggel felajánlják, egyszersmind pedig a felleveendő 50,000 frt. kinestári összegre nézve elhatározatot, hogy ámbár a bizottmány nem kétékelkedik azon, miszerint a magas kormány a Debreczen város által részére a legregőbb időköl fogva tett tetemes pénzáldozatokról el nem felejtkezve s a jelen szomorú helyzet oroszlatlan hagyása miatt bekövetkező legirtoztosabb eseményeket elláratandó, biztatásához képest ez összeget minden bizonynyal kezimbe juttatandja: mindazonáltal azon tapasztalásból indulva ki, hogy időnyeres tekintetéből a mielőbbi emelkedett sürgéssé rendszeren ezóra vezető szokott lenni a tekintetes tanács által tisztelettel felkérőndöknek véleményeyri polgármester urat aranzáve, hogy ezen összeg mielőbbi kinyerítéséhez végett személyesen fölmenni s intézkedni műelőzések, közzvitelinkább, mivel a bizottmány, a pénz megkeresése előtt, nyomort s inséget onyító munkálkodását meg nem keztheti.

2. Ugyancsak elnök polgármester ur fölemlíti, hogy ámbár tudja azt, miszerint jelen viszontagságos idő által mindenké kisebb-nagyobb mértékben aljta van, mindazáltal a város lakosságának felebarátai szeretetét s könyöradományozásra való annyiszor bizonyított hajlamát ismervé, meg van mégis győződve, hogy számosan lesznek, kik tehetőségökhez képest, sőt magok megerőtetésével is, az ügyfogyott munkaképtelenek részére alakozni hajlandók lesznek: ebből folyólag czélszerűnek látta, ha lakostársaink egy nyomtatott felszólítás által a bármennyü adakozásra fölkeretendök: — továbbá a hazánkintii följárás, annak kipuhatolására, hogy kik lennének könyöradományban részesítendök, több tekintetből czélszerűtlennek látva, jobb-nak vélné, ha a föntebb érintett nyomtatott felszólításban megemlíttetnek az is, hogy mindazok, kik ily adományra igényt tartanak, jelentsék magokat ezen bizottmánynál, melynek köréhez fog különben is tartozni az ily jelentkezők körülményeinek szigorú megvizsgálása.

Bizottmány magává téve e fölemlítetteket, azok érdemelési, intézkedése következőkben pontosol:

Szerkesztések folyó július hó 21-ig egy a tanács neve alatt 1000 példányban kiosztandó felszólítás, melyben a nép föltorgásához mérve előadassék azon fontos feladat, melyszerint keresztényi kötelessége mindenkinke, ha mindjárt maga megerőtetéséhez s nélkülözésbe kerülne is, az éhezőknek és szűkölködöknek nyomorúságán se-

gíteni, hogy tovább állhat ezen segedelem akár pénzből, akár mindennel veendő élelmi cikkből, akár ruhaneműkből, akár oly nyilatkozatból, hogy hajlandó a segedelemre egy munkaképes szegényt, vagy szegény családhoz tartozó gyermekeket, akár határozott, akár határozatlan ideig magához venni s a szükségesekkel ellátni; — hogy végre mind az adakozni kívánók, mind a jótétemény igénybe venni ohajók, jelentsék magukat biztatómáyi tollívű Szentgyörgyi Elek úrnál, kinek a vele folytonosan egymást fólvalva jelen leendő biztatómáyi taggal, az e végre készüendő ívre, az adományozó nevét s az adományt beírni és ennek azonnal átadása esetében, a kellő elismerést kiállítani s végre a magukat bejelentendő szükalköteket beírni, kötelessége leendő.

3. Főlemlítettén az, hogy miután munkahiány miatt, nemcsak férfiak, hanem nők is számosan lesznek a legnagyobb nyomorunk kitéve — s az ilyen irányában is előbbutóbb intézkedése lenne teendő azáltal, hogy részükre is képességükhez mért munka adatók, amilyen volna a fentebbi években nagy mérvben divatozott, de most teljes gáspában levő fogatás és hálókötés.

Biztatómáyi ez intévényt, szélszerűségéről s kikerülhetetlen voltáról meggyőződve, elfogadta s oda nyilatkozott, hogy az idevátkozó terv mimódon kidolgozásról és ezáltal sok kéznek foglalkoztatás s így élelemszerzést nyújtó munka miképpen életlehetőségéről mielőbb tanácskoznék.

4. Szóba hozatván ezen biztatómáyi üléseknek mimódon is mely időben tartása.

Elhatározottat, hogy addig is, míg ezen ülések tartását a körülmények fogják szabályozni, szélszerű leendő minden hét végén ülést tartani. Egyébiránt biztatómáyi mind az ülések tartását, mind egyéb intézkedéseit a lehető legnagyobb nyilvánossággal elajánlva eszközölni; ezen a tanácskozányaiban leendő részvételre minden emberbarát ösztinte bizalommal fölker; egyszersmind pedig a „Hortobágy” heti lap tisztelet szerkesztőségét megkeresni azért, hogy üléseinek jegyzőkönyveit, valamint az annak idejében adakozók névsorát s egyéb idevagyó intézkedéseiről szóló adatokat, melletteket nevezet laphoz fölvenni sziveskedjék, magától értetődően, miszerint a t. tanács az ezáltal megszaporandó papír és egyéb nyomdai költségek megtérítését a legnagyobb készséggel eszközölni fogja.

Olvasa Jegyzette Szöllősy János s. k. Szentgyörgyi Elek s. k. polgármester. tollvezető.

DEBRECZENI HIRMONDÓ.

** Örömmel jegyezzük föl a városhatóságának, a közügy iránti buzgalomból kifolyó ama határozatát, mely szerint a debreczeni lovaregylet céljainak elősegítése tekintetéből e folyó évre 100 darab aranyat adand, melynek beszerzésével s érintet összeggel mint debreczen városi díjnak a lovérseny alkalmával a nyertes részére a helyszínen sajátkezleg leendő átadásával, polgármester t. Szöllősy János urat bizta meg.

** Lehetlen kertészeti egyeletünk egyik buzgó s jótékony tagjáról a nyilvános téren is meg nem emlékeznünk; ki, ámbár szerényeségénél fogva, — öntudatának édes érzeményében találván legfőbb jutalmát, — dicséretünkre épen nem szorult; követségére méltó példányképpel felmutatni el nem mulaszthatjuk. Városunk e derek fia ifj. Bácsi László ur, ki kertészeti egyeletünk főnöksége óta, annak nemcsak tagja, de egyik legbuzgóbb szellemi és anyagi pártfogója lett. Mint rendes tag kétszerezve fizette a részvénydíjat, mint alapítótja, a megállapított 25 frtnyi alapító-díj helyett 30 frtot adott az egylet pénztárába; ujabban pedig, — hogy e nehéz időben az egylet pénzügyi szonyán könnyebbithessen, a kert területéért a városnak hasznóber fejében évenként járó 1 cs.k. aranyat saját zsebéből önként ajánlotta föl. Azonkívül napokon át ernyedni nem tudó szorgalommal miközök tettel-lelékekkel az egyleti kertben, anélkül, hogy fáradsáma magán érdekeltség vagy bármely utógondolat kifolyásai lennének. Nyújtsa isten hosszúra városunk e tisztelt polgárának, közügyek előmozdítására szentelt életét.

— Ugyhaljuk, hogy azon tér, mely a váradutcai külvároson kívül, a vasuti raktaér előtt terül: házhelyekül osztatik ki. Azon házakért pedig, melyek az utezavonal egyenes átmetszhető végett a külvároson lerontatnak, állítólág ama téren kihalatandó helyvel lennének a tulajdonosok kárpótolva.

— A miklóscutcai katonai laktanya és annak háta mögött eső szőlőkert közl levő területen s árkokban, ugy a váradutcai kaszárnya s boldogfalvai kert közl több csavargó férfi és nő veszelvzeti a közbiztosságot, kik nevezet helyeken éjjel és nappal tanyázní szottak. Ugy mondják, hogy a varga-kert mellett egy vasuti órt ki is fosztottak. Felhívjuk rá a városi rendőrség figyelmét.

** Az akác-fák városunkban több helyen másodsor virágoznak. Bárcsak a gabona virágozhatnék még egyszer, hogy ez idén még gyümölcset láthatnók.

** Balázs Kálmán zenetársulata igazgatójától Schaitl Márton t. hazánkfólól egy levél érkezett hozzánk Pétervárról a napokban, melynek közönséges érdekelheté pontjait ezennél közöljük olvasónkknak.

** Első föllépésünk igen sikerült; — így ír Schaitl ur — eloadásunkon több volt jelen 8—9000 emberrel. A magyar zenét nagyon megkedvelték: az oroszok s leginkább bámulniák a hangjegyek nélkül való játszását és a sebes játéknak a lassuba való hirtelen átváltozását s ismét sebesbe átmenetét. Mindjárt első föllépünk alkalmával többfélől kaptunk meghívásokat, melyeket azonban előbbi szerződésünk folytán kénytelenek voltunk visszautasítani. Mindemellett is jul. 10-kén Kleh amerikai követnél játszottunk,

hol a házi urnak több barátja is jelen levén, mindannyian köztetésüket nyilváníták a társaság minden egyes tagjának zenészeti képessége fölött. — Pétervár nevezetességét rajzolva, a többi közt így ir tudósítunk: „A város, lakásunk vagyis a kerttől, hol szállásunk van s működünk, 2 angol mértföldnyire van, gyönyörű, kies helyen a Neva egyik ágának partján. Első gondom vala Pétervár több jeles épületét s ritkaságait szemlélni meg. Minden amit láttam, bűmlatol gerjesztett bennem. Leginkább magára vontam, bűmlatol, hogy legalább félv kellene hozzá, hogy min mondlutok, hogy legalább félv kellene hozzá, hogy min nevezetességét meg szemlélném s azokfélől részletes leírást adhatnék. Amennyit azonban rövidáttekintés s kéreldezősködés után irhatok, ez: a templomot 75 évig építettek s csak nemrég végeztek be az építést. Ittlétünk alatt is érkezett bele egy mosaik-kép Londonból, mely 1 millió ism érkezett. Kívül egy 61 átmerőjű s 10 m magas márványoszlop építve. Kívül egy 61 átmerőjű s 10 m magas márványoszlop tartják az egyházat. Belül az oltárfölől oldalon 10 malachit oszlop emelkedik s két kék oszlop (értékes kő, melynek azonban nevét nem tudom). Az oltárföldalon van hat kép 3, 61 hosszú s körülbelöl fél öl széles; mindenik mozaik kirakat. Bámulatra ragadó meg a Krisztus kompozója, mely egészen vert arany és ezüstből készült s több pompásnál pompásabb faragvány, miket itt egyenkint le nem irhatok. Az egyház építése 375 millió rubelbe került, ide nem számítva a belső ritkaságokat, melyek valószínűleg többe kerültek, mint az építés maga. — Végül említi tudósítok, hogy Pétervárt létük alatt több ott lakó magyar ifjával ismerekedtek meg; a többi közt Dr. Danicskával és szappangyárművezető Ujhelyi Jánossal; ki minden üres idejét köztök tölti.

— A közelebb mált 3 hó alatt Debreczenben 7 egyen lett öngyilkossá. Ez életuntak közt egy 64 éves is volt.

— Az „István” gőzmalomtársulat, a hamburgi világkiállításra küldött örleményeiert nagy bronce-éremmel tüntettetett ki.

** A helybeli kereskedelmi kamara, az itteni vargautcai esordában állítólág kiűtt marhavésznék országos állatvossal fölülvívsgáltatása és a lörcenapi országos vásár alkalmával a juh, szarvasmarha, gyapji és borsvász meg vagy nem tarthatásának siető közhírretétele végett a nmélt. helytartótanácsot felterjesztést tett:*) — ugyan a m. hó 26-kán tartott rendkívüli üléséből, felhívás folytán, a nmélt. magyar kir. udvari kancelláriához terjesztett jelentésében, az alólírdómalgo szarvasgizoktatás bajok enyhítése tekintetéből, Törökországból s a dunai fejedelemségekéből szállítandó termeszemvényekre vetett behozatali vámoknak jövő évi június hó végeig terjedő felfüggesztését véleményezte.

(Beküldetett.) T. szerkesztő ur! E közérdekű laplalszájain is értesítvén a tisztelt olvasóközönség a helybeli ref. főiskolában évfordulatilag tartatni szokott, közelebb ez év július 19—30-ig végez ment kövívsgálatokról; helyén s a magasos ügy terjesztéséből folyónak látom, miszerint tudomást vegyen magának afölől is, e már breresztett 1867-dik élv. ében az ifjúság tudományos s erkölcsi művelődését illetőleg az éber figyelemmel örködő tanodai igazgatóság által minő intézkedések tetettek.

I. Pályakérdések tüzetek ki ez isk. év folytánab és pedig:

1. A Kereszeti Deák-alapítvány rendelkezése folytán:

a.) „Az állam fogalma s céljához képest mi föladata van az állampolgárnak az állampolgárok szellemi és anyagi élete fejlesztését illetőleg s mi föltétel alatt oldhatja meg legcélszerűbben ezen föladatait?”

Helyesen fejtette meg Csiki Kálmán 2-od éves hittanhallgató. Pályadíj 84 o. frt.

b.) „Vannak-e s minő befolyással a népek s államok műveltségi életére a népispolak s különösen minő állapoton van jelenleg a magyar ref. népispolakban a növelés és tanítás ügye, megféle-e az tudomány az elhaladott kor s a valódi erkölcsi és értelmi élet igényelte kívánalmának, ha nem: minő tényezők eszközölhetnék ennek célszerű fejlődését s virágzásba indítását?”

Helyesen fejtette meg Bihari Péter köztanító s esküdt fölgyelő, pályadíj 84 o. frt.

2. A Hatvani alapítvány nyomán: „Argumentum Historicum Theologicum.” Concinnanda est historia variationum dogmatum de Deo Patre, Filio etc. Spiritu Sancto, ab initio Christianismi, ad recentissima usque tempora, adjectis ubique Cantis hanc in rem influentibus.”

Helyesen dolgozott Csizsár István köztanító s esküdt fölgyelő; pályadíj 44 frt 10 kr.

II. A fő isk. táptíntézet jótékonyágában részestül október elejétől 1862. július végéig 1863. (az ünnepi szükidőket kivéve) 85 felsőbb s ugyaannyi alsóbb tanuló, kapván naponta 85 diák és 15 szolga, levest s vastag-éteket benne húst, kétszer egy héten pesenytét is ebéde, ezek és még 70 szolgyaermek minden másod napon 2 és 1/2 fontos kenyeret. — A 85 ifj. t. közl buszgyen, 65 pedig havonként 3 frtot fizetett pótpénzt.

III. Ösztöndíjt nyertek, egyszersöl a kegyes alapítók rendelkezését, másrészlől az ifjak szüleinek vagyoni állását tekintetbe véve:

*) A kör minősége a páruappal ezefölül lekerkezett országos baromörvös Heizman ur által megvívsgáltatván, a keleti marhavész nagyobb mérvű s többfélől elterjedtségéért miatt hatóságilag a szarvasmarhavász meg nem tarthatása megállapított s közhírretétele is elrendellett.

A) Felsőbb tanulókközül:

1. Cseh-Szombathy-alapítványból: Hollósy Károly 1-ső éves jogász két ízben 44 rt 75 krt összesen 89 frt 50 kr.

2. Szarka-Súlyok alapítványból: Cserey Árpád 2-od éves jogász két ízben 25 frtot ösz. 50 frtot.

3. Márton Erzsébet-Keresztes Mihályné alapítványból: Lengyel József 2-od éves hittanhallgató 31 frt 50 krt.

4. Bereghí egyházmegye alapítványából: Zágony Antal 2-od éves bölcsésznek 21 frt.

5. Sárói II-dik alapítványból: fejenkint 16 o. frttal. Takács Ferenc, Csáv Ferenc, Szabó Elek, Ádám Endre, Nemesik Kálmán 2-od éves jogászok. — Farkas Sándor 1-ső éves jogász. — Káposztás János, Varga Antal 3-ad éves bölcsészek. — Békkési Gyula, Kulifai Gusztáv, Török Károly 2-od éves bölcsészek. — Nagy Elek, Nagy László 1-ső éves bölcsészek, együtt 240 frt.

6. Sárói IV-dik alapítványból: 1-ső éves hittan hallgatók. Csányi Barnabás 10 frt. Szilágyi Károly 8 frt. Gyikó Ferenc 6 frt, együtt 24 frt.

7. Szokolai-alapítványból: Cserna Geiza magyar irodalomban kitünt ifju 2-od éves jogász 15 frt.

8. A Nagy Józsefféle alapítványból: e folyó ében külföldi egyetemen látogatósa s ottani képzése végett segélyt nyered, Balogh Ferenc seniorságot végett ifju, 300 frtot.

9. Eneklők pénztárából: fejenkint 5 frt 25 krt. Szikszay József ten. 2. 3-ad éves hittan hallgató és Barkász Károly ten. 1. 3-ad éves bölcsész együtt 10 frt 50 kr.

10. Tökölly Sebök-alapítványból: fejenkint 10 frt 50 krral. Rác Lajos ten. 1. 3-ad éves hittan hallgató, Darvai Károly ten. 2. 2-od éves hittan hallgató s Györi Kálmán bass. 1. 2-od éves hittan hallgató együtt 31 frt 50 kr.

ezenek kívül:

Néh. gróf Kendeffy Ráchel, öz. gróf Bethlen Gergele né alapítványból: a jelen kövívsgálatok alkalmával kövívjutalmat nyertek:

1. a hittan hallgatók közl 15-en, 2. a bölcsészek közl 27-en, 3. a tanítóképezdeből 2-en.

B) Alsóbb tanulókközül:

1. Várady-Aszalay nagyobb alapítványból felévi ösztöndíjat 25 frttal fejenkint, Kovács József gymnas. VI-ik oszt. Papp József IV-ik oszt. Pávai Gábor, Gombos Endre, Madarász Imre II-ik oszt. Péter Károly 1-ső oszt. Szanka Kálmán 4-ik elemi oszt. Jenei Ödön 3-ik elemi oszt. tanuló, együtt 200 frt.

Vessey Sándor 5-ik s Kovács Zsigmond 4-ik gym. osztálybeli tanári árvaék pedig 48 frt 16 krral, együtt 96 frt 32 kr.

Jegyzés: még ez év folytán ugyanennyit nyerednek a fentebbi alapítványból mind a 10-en.

2. Kollner-Jéger alapítványból: fejenkint 10 frtal. Szivérdi Geiza 5-ik oszt. Budai János 3-ik oszt. gym. együtt 20 frt.

3. Kovács Sándor helybeli ügyész alapítványából: Zelizi Dániel VI-ik gym. oszt. latin nyelvben 1-ső kitünő növendéknek 25 frt.

4. Néh. Andor István nemesi alapítványból: Végl József VI-ik gym. osztály első szolgának 15 frt.

5. Néh. Halász Imre alapítványból: Parragh Imre 2-od gym. osztály növendéknek 50 frt.

6. Adorjani István bűd sz. mihályi lakos alapítványból: Tóth Lajos 2-od gym. oszt. növendéknek 5 frt.

7. A helybeli ref. Sz. egyház föllegelete alatt álló Szoudy Kenessey alapítványból ez év folytán is 7 szegény szolgyaermek kapott szükséges ruhaneműt, ezeken kívül: a fentebbi említott Kendeffy alapítványból kövívjutalmat nyertek mind a 6 osztályban a 10—10 első.

Végül nem hagyhatom fölemlíteni nélkül, hogy a helybeli Andrásházi Szilágyi intézetben jelenleg 10 nemes és az alapítólál rokon ifjak kapnak szállást s mindennel ellátást egy esküdt fölgyelő fölívgyázása alatt.

A kegyes alapítók iránti kegyelet s hálaérzettel köztudomásra juttatja: Debreczenben július végén 1863.

Varga Lajos s. k.

ref. főiskolai pénztárnok.

Fényképek, Debreczen multjából.

I. Domokos Lajos.

Domokos Lajosnak, Debreczen sz. kir. város egykori híres főbírájának s az 1790-diki országgyűlésben igen jelentékeny tagjának életírát, mindaddig nem bírjuk. Könyvet, vastag könyvet lehetne írni e jeles férfi viselt dolgai s a haza, város és vallás melletti ténforitathatlan buzgalomáért. Addig is azonban, míg azt avatottab kéz, részint a városi és megyei, részint az egyházi jegyzőkönyvek segítségével egész terjedelmében, méltólag elkészítené: érdekesekek véltük közölni azon „szomorú jegyzés”-t, melyet a jeles férfi halálakor, azon időben évt. tudós lelkész Földvári József írt, ugy hazánk tudosa s kitünő története a híres Budai Erzsáisi és gyászos alkalmára írt síremlékíratát, mik a hely. hitv. debreczeni egyház jegyzőkönyvébe iktatának örök emlékül a következőkben:

Szomorú Jegyzés. Ezen esztendőben (1803) november 18-dik napján, ama nagynevű, nagyérdemű és nagyemlékeztető tekintetes nemes és vitézlett Domokos Lajos ur, drága és becses életét elvégezte. Meghalt ő benne hazánknak valóságos oszlopemléke, kinek szélesen kiterjedő tudománya és ismérve, természeti éles elméje, egyenes ítéllete, bátor és részrehajlás nélkül való zelve, hosszas és igaz fundamentumon épült tapasztalása, minden ő ismerőkben bannulást és tiszteletet ontott. Meghalt benne ezen nemes városnak sok esztendőig volt felejthetetlen emlékeztető főbírája és előjárója, kinek halhatatlan érdeme minden sorban, karban és állapotban levőknek, szívén, nyelvén és ajkán forog, ki valamint sok ezereknek reménye, bizodalma egyedül ő benne nyugodott meg, ki számos esztendőktől fogva lakostársainak esze, tanácsa, példája, vála és akinek azok csupa látására is új szívet, új lelket vettenek. Meghalt benne a tudományoknak igaz becselője, barátja, előmozdítója; a tanítóknak és tanulóknak iradhatatlan osztója, a bölcseségek, jóérkölsnek, minden virtusnak, tisztességek és illemdöngégeknek és példája; kinek az ő egész életében nem volt olyan drága ideje, kedves öröme, szoros foglalatossága, melyet a tudományoknak és tanulóknak javáért fel ne áldozott volna. Meghalt benne vallásunknak és annak szabadságának böles, szemes, bátor és tantoríthatatlan örömlője, ekklézsiának okos, igaz és fára-hatalan előjárója, gyülekezetünk dísz-e, felekezetiünk díszekedője, kinek a vallás mellett való fáradozásait és érdemeit, valamint leírni, ugy mikor azt köztünk többé nem gyakorolhatja, eléggé megírati nem lehet. Gyászos oszlopára Historiarum és Litteraturae Professor tiszteletes tudós Endrey Ezsaiás uram a következő sorokat készítette melyek emlékeztet okáért ide is beírattuk:

"Domokos Lajos, (minden művelt ember kelet föl íly tiszteletreméltó nem említesénel!) kit Magyarország javára, Debreczen szült: mint ifjút a hazában Maróthy, Németsországon Wolf, a batavok közt Vesselling okatása képzett: utóbb aztán érdemeinek ropant okára, minden egyenes bírálónál az egész országban tiszteletessé tett: ide tetettet le.

A halhatanságra méltó egyéniség elhunyt, november 18-án 1803-ban, életének 76-dik évében. Ő a hazának szolgált: a törvénykezés, mint megvezetője; a bíróság, mint a köztársaság államzásabjának, mint fáradhatlan kormányzó; az egyház és tanítványok bűzője, ügyes gondnok, a tudomány és előrelátás példány; a szerencsében ovakodva félénk; a balsorsban rettentetlen.

Sok jó embernek bánatot okozott halála, de senki- nek olyat, mint a debreczenieknek.

Vajha az ily nagyfértuban elveszett catói művelt egyszerűség, a varrói sokágu tudomány, crassusi jellem és tantoríthatlan állhatatosság, végre nostoni bölcsesség soha ne szenvedne fogvatkozást.

De ő nagynevű atyjával Mártonnal, kit erények- ben utóltér, egy sírba helyezve nyugszik.

Kit midőn a bánatos özvegy Kenessey Katalin, fiait, munkái, veje és menyje s a díszes Domokos-törzs virágzó egész nemzetsége mint ékességüket siratnak; könyvezésük közben fölemeli őket a legkedvesebb vissza- emlékezés arra, hogy a hazának élt, kinek halálát gyá- szolják. *)

KÖZÜGYEK.

* A szabolesmgyei takarékpénztár részvényesei köz- gyűlése e hó 20-án tartatott meg. — Elmökül Somossy Ignác, alelnökül Kállay Akos általános ohajtott kifejező közfelkeltással megválasztattak. — Az egyleti választá- mány, igazgató, gondnok, igazgész és titkár választása a kö- zelebbi gyűlésnek tartatott fel. A részvények fölös szám- alá a részvényesek részéről egy intézet életbe léptet mármár csak az alapszabályok fentebb helyen megörösítése késelteti.

Ferenccy Lajos ügyvéd és Korányi Frigyes 1861-ki megyei főorvos, megyei kórház föllálítása kezde- ményezése s az előmunkálatok megtételére nyertek enge- délyt s bizonny remélhetni, hogy megvénk vagyonosbajnák áldozatkészége létrehozandja ezen intézményt is, melynek szükségét már rég éreztük.

* Szabolcsból írják szintén: hogy a felső-tisza-vidéki gazdasági-egylet választmányja f. hó 16 kán tartott ülés- ben hozott határozatában az országban uralgó aszály által sújtott s az egylet teréhez tartozó vidékek lakóin segíteni mulasztatlan kötelességének ismervén: a mult hó 25-kén tartott közgyűlés által e tárgyban véleményes jelentés- tüllel megbízott Kállay Emmánuel, Katona Lajos és Somossy Ignác urak javaslata nyomán elhatározták az inségely fenyegetett s a segélyt valóban igénylő lakosokon élelmi czikkel, vetomag s munkának szerzése által segíteni s e célból az adományok gyűjtésére s a hosszabb időre foglalkozást nyújtani vállalkozók összeírására minden — az egylet teréhez tartozó helyen bizottmányokat alakított oly egynekül, kiknek ismert buzgalmatól sikeres ered- ményt várhatni.

Az inségely vidékekre, névszerint Polgár, Dob, Dada, Szt. Mihály és T. Büdre, továbbá az u. n. Taktaközre, Rakovszky Samu és Mikecz Tamás; Náándvar, Újváros, Csege, Egyek és Páspök Te- lányba Bözörményi László; Szováth, Te- tétlen, Földes és Sápna László Alajos, a hajdu-

városokra pedig Varga Antal, Gaál Mihály, Oláh Miklós, Nagy Imre, Kürthy Elek, Molnár Sándor, Ember Gábor, Kiss Dániel, Kovács Miklós, Farkas István és Voloszonovszky József urak küldettek ki az élelmi czikkel svetomaggyakkal segélyzendők és a mun- kára vállalkozók igazságos és méltányos összeírására. A vetésre adott magvak az ehen részesítendők által kedve- zőbb időviszonyok beálltával visszaadandók lesznek, ha- tározata lévén az egyletnek az ékint begyűlendő magból, takarékmagtár alapját vetni meg. — Az élelmi se- gély visszatérítendő nem lesz.

Mindenek közöl gyors és sikeres vezetésére, a begyűlendő segély méltányos elosztására stb. egy központi bizottmány alakult, melynek elnöke Kállay Emmánuel, tagjai Somossy Ignác, Id. Bónis Sámuel, Bözör- ményi László, Pálissy Lajos, Vidliczky József, Gr. Dégenfeld Gusztáv, Nyiri János, Tót János, Gond. Balázs, Simon Endre, Matyasovszky Menyhért, Hrabár István, Rakovszky Sámuel, Gráf József és Korányi Miklós. Ezen közp. bizottmány feladata to- vábbá a foglalkozásra vállalkozókat annak hol s minő föl- tételek alatt nyerhetesül közegeli által idejében értesíteni.

Az összeírás s gyűjtőivek már kibocsátattak s aug- 10-re a központi bizottmányunk beküldendők.

Adja az ég, hogy a készőben álló nyomor enyhítésére irányzott ezen törekvés minél szebb sikert eredményezzen.

□ Szatmárt kertészeti társulat van alakulásban.

□ B. Lo-Presti Lajos, idej szénatermését Mer- cizfalva lakosainak átengedte, oly feltétellel, hogy a jövő évben napszámmal tartoznak ezért eleget tenni.

* A fővárosi-lapok szerint a husárleszállítás tárgya- ban Pest város tanácsa tegnap tartott határozó-tanácskoz- mányt. Ennek szükségét a jelen inségely időben minden vidék nagyon érzi. Így deresekek egyik levelezésük is ke- gesersen fölajánlják, hogy ott a husár megrágrán — 10 krom mérk. A városunkkal szomszédos Sámson helység s a közel Nagy-Bajomban már 8 kr s még ezt is sokan drágálják. Debreczenben 14 krom mérk a marhalust.

□ A pozsonyi ujság szerint 6 vagy 8 hajó Ausztriából, széna és szalmával rakodva, az alföldre indult. Pozsonyban is nagymennyiségű széna fekszik, mely a du- nagőzhajózási társaság hajóira rakatván, Szolnok, sőt Naményi szállítatik. Oláhországból is mintegy 80 hajónyi széna érkezik a magyarhoni aldnára, mely a tiszaméltó fők kiraktni. A dunagőzhajózási társaság tekintettel szénasükségünkre, szállítási árát csökkentette.

Gyengénszurók.

II.

Furesa világot él ma az ember!
Semmi sem megy a régi jó renddel:
Mézes hód helyét kardot kap a gyermek,
Hogy nevelkedék aztán békés embernek?
És az ifju, ha pelyhedik álla,
Már a hon sorsát veszi szájára;
Es, ha jut is önálló helyzetre,
Kedle tükös vágygál lévén telve,
Tulvilági ábrándokba mélyed,
Miknek tárgya oh nem léasz élet,
Hanem hűsies kalandok képe,
Mely hán fényben ragog előre —
Jól tudjuk, hogy a férfi hajdan,
A hazát megrázkódtató hajban
Szerzett érdemért bábért s díszkardot
Vagy másféle hűsi jelvényt kapott;
S most megérik szerényen kivéssel
Beretvával s burnót-szelenezével. —
A férj, me az látjuk naponta —
Vélve, díszesbb így a neje kontya —
Maga tess férfi-kalapot rája,
Kedves nejét így emancipálja!
Ugy, hogy a nő, a ház ékessége,
A tisztés főzö-kánál helybe,
Hírlapot és politikát forgat;
S a eseesemök ily anyajét szopnak! —
Igy megy ez. — S ha elegendő lenne
E politikáló viszketege
A hazai események sorja:
A hiba megbocsátható volna!
De ahelyét, hogy kiki, mint kellene,
Csak saját háza előtt seprone:
A gyermekéktől a vén emberig,
Férfi és nő majdnem egytől egyig,
Világjárásnak güröszében nyögnek:
Nyit haránti leugyelnek, görögnek! —
Mégváltozott minden uramfiam!
Az élet már csupa komédia!
Nude ugy kell; ha bus ez az élet,
Legyen, amítől a keds földied:
Nevezzük ki a szomorúságot;
Gyászoljuk meg a régi vigszágot;
A teherlőt ha roskadoz lábunk;
A teherlőt ha roskadoz lábunk;
Féjükön ezünykarikát bányjunk!
Husz díszlalt tett abnt ugy mint fent:
Hogy csak a rendtelenségben van rend!

Kikirikiri.

A debreczeni löverseny sorozata 1863-ra.

Első nap. Vasárnap október 4-kén.

1. Paripa-verseny. (Hack-Stakes)

500 frt. o. é. Magyar- és Erdélyországban nevelt 4 éves és idősb félvérlovak számára. Távolság 1 1/2 mérföld. Tét 10 frt. f. v. f. Az aláírás e versenyre kötelez 1866-dik évig bezárólag. — Ki csak egy évre ir alá, 100 frt. tételt fizet. — Teher 4 é. 125 font, 5 é. 130 font, 6 éves és idősbre 135 font, méne 3 fonttal több. A második ló 50 frt. Husz aláíró, vagy nincs verseny. Urlovak szokott színekben.

2. Alföldi-díj 1000 frt. o. é.

Minden a birodalomban nevelt esiközött m énes kanca z á k számára. Távolság 2 1/2 mérföld. Tét 100 frt. Bánt 50 frt. A má- sodik ló a tét és bánt fele. Teher 3 é. 85 font, 4 éves 105 font, 5 é. 111 font, idősb 115 font, méne 5 fonttal több, félvére 7 fonttal kevesebb. 1000, 600, 500 v. 300 aranyas eszárúji díj nyereje 5 fonttal, két ily díj nyereje 8 fonttal többet.

3. Földesek versenye.

A pálya egyszer körül, azaz 1 1/2 a. m. Az első lónak 70 frt. a másodiknak 20 frt. a harmadiknak 10 frt. o. é. A futás nyereg nélkü- lül történik, s csak oly ló futhat, melyet a választmány oda való- nak ítél.

4. Ostor-díj.

több versenykedelő által ez évre ajánlja. Teher legalább 120 font. Futath minden szabohé-, bihar-, hajdukerület és debreczen- városi fölbirtokos nem idomított és nem tevéler lóva. A tét fele a második ló, a harmadik a tételt menti. Nevezés az indulás előtt félórával. Urlovak.

5. Egyleti-díj 500 frt. o. é.

Négy éves és idősb. Magyar- és Erdélyországban nevelt és esiközött félvérlovak számára, melyek egyleti tagnak bona fide tulajdonai. Tét 25 frt. f. v. f. A tétész fele a második ló. Távolság 2 1/2 mfd Teher 4 é. 120 font, 5 é. 125 font 6 é. és idősbre 130 font, méne 5 fonttal több. Lóra, mely bármít és hol nyert 5 fonttal több. Ezen díj nyereje 10 fonttal többet. Urlovak színekben.

Második nap. Kedden október 6-kán.

1. Asszonyosságok díja. Ezüst tisztelet-díj.

Tét 5 arany f. v. f. a tét 20 arany tisztelet-díj. futath minden részvényesnek nyilvános idomító-intézetben egy év óta nem volt 4 éves vagy idősb félvér lóva. Teher 4 évesre 125 font, 5 é. 130 font, 6 évesre és idősbre 135 font, méne 2 fonttal több; lóra, mely futás végett gyepon sehol meg nem jelent 5 fonttal kevesebb. Távolság 1 1/2 mérföld. Urlovak színekben. Az egyleti-díj nyereje ezen díjra nem futath.

2. Szab. kir. Debreczen város díja 100 arany.

Magyarországban (ide érve Erdélyt, a Szerb vajdaságot, te- temesi Bányagot, Horvát- és Törtországot is) született lovakra. Távolság 2 mérföld. Teher 3 é. 95 font, 4 é. 113 font, 5 é. és idősbre 119 font, méne 2 fonttal több, félvére 7 fonttal kevesebb. Tét és bánatosz fele az első, fele a második ló.

3. Ugrató verseny. — Ezüst tiszteletdíj, több versenykedelő által ajánlja.

Távolság 1 1/2 mfd. négy 3 láb magas gáttal. Futath minden szabohéi agarászegyleti tag bírtokában levő ló, mely bona fide agar- zásban használva volt. Teher 4 é. 120 font, 5 é. 125 font, 6 é. és idősbre 130 font, méne 3 fonttal több. Tét 30 frt. bánat 15 frt. a második ló kettős tételt kap. Nevezés okt. 5. este 9 óráig. Legalább 3 különböző tulajdonos lovának kell indulni, különben a díj jövő évre marad.

4. Vigaszverseny 200 frt. o. é.

Távolság 1 1/2 mfd. Futath minden ló, mely ez évben a deb- reczeni pályán megjelent, de nem nyert. — Teher 4 é. 120 font, 5 é. 125 font, 6 é. és idősbre 130 font, méne 3 fonttal több, tevélerék külön 7 fonttal több. Urlovak színekben. Tét 10 frt. f. v. f. Neve- zés fél órával a verseny előtt.

5. Ügőtvorseny 100 frt.

Egyszer körül a pályán. Tét 6 arany f. v. f. mehet minden részvényes lóva. Két ló négy kerékű szekérben, két szekér egymás ellen, minden szekéren egy bíró és egy urkocsis. Bejelentés 24 órá- val a verseny előtt. Hat szekérnek kell indulni, különben a díj nem adatik ki.

Egy díj nyereje 5 font, két díj nyereje 8 font, három díj nyereje 10 fonttal több terhet köteles vinni.

Magyar lovar, nem magyar lovarok mellett hét font terhet köteles vinni.

Minden pályázó és a gyepon idomítás végett megjelenendő lótol az egylet pénztárába 5 frt., minden induló lóért 5 frt. fizetendő, minden nyeremény 5 szálótlóval az egyleti pénztár részére le fog vonatni.

Mindazon díjakra, melyeknél külön határidő nincs kikötve, bejelentés határidejeül 1863. évi szept. hó 15-dik napja bezárólag van kitűzve.

Mindenemű tudakozás, nevezés és bejelentés ily cím alatt: „Versenyi illető, Kiss Lajos urhoz Debreczenben, Piacz 2146. sz. a. n.” bérmentesen intézendő.

A bejelentéseknek, a díj külön megnevezésével s a lovar szí- néi és a ló részletes leírásával a fentebbi cím alatt intézendő leve- lőkben kell történni.

Ló, mely a versenylopon megnevezve nincs, pályázásra nem bocsátatik s be nem jelentett magánversenyek is csak a feljegyez- tek után mehetnek végbe. A tét és bánatpenzek legkésőbb a ver- seny napját megelőző este, az egylet titkárnál lefizetendő, külön- ben azon lovak, melyekért a tétélek annak idejében le nem fizette- vék, pályázatra nem bocsátattnak.

A debreczeni lovaröglyet választmányja.

*) E sirtat latinul van írva; azonban az e nyelvet nem értő olvasók kedvéért, magyaritva adni czél szerűbbnek láttuk.

Szerk.

Az arany.

— ipar- és földismetani szempontból. —

A midőn e cikk írásához fogok, azon gondolat támad bennem: vajjon érdekelni fogja-e a „Hortobágy” olvasóit, ha az aranyat kisé definiálom?

Belsőm azt sugja, hogy igen!

Kit ne érdekelne ama fém, mely a pénz képviseli és mely után „buzgó inátság epedez, milliók ajakán!” Azt hiszem, hogy a „Hortobágy” olvasói között sokan lesznek, kik az aranyat — mint pénzt — ismerik, de ki is ne ismerne a kellemes pengését, hajlékony aranyat? Ám, ha azt kérdeznék valaki: „mi az arany? honnan szedik azt?” — sokan nem tudnának rá kielégítő feleletet adni. E kérdésre akarok ezenem lehetőleg választani.

Az arany a legrégibb kortól fogva ismeretes, hanem, hogy melyik nemzet ismerte meg annak becseit és nemességét legelőször: — nem tudjuk s a leghíresebb történetbuvárok sem voltak képesek e tárgyban legkisebbet is kifürkészni. Annál fogva e tárgyban én sem mondhatok többet, mint, hogy a phoeniciaiak a kereskedésnél és csereberénél, mint közvetítő eszköz, már használták. A görögök és rómaiak már pénzt is verettek belőle. Tehát az arany, a legrégibb időkől fogva az emberiség anyagi törekvéseinek legmagasabb szintjén áll.

Aristoteles írja, hogy Macedoniában Kr. e. 300 évvel, az aranyat hegyből ásták és olvasztva adták át a forgalomnak. Tehát már a vegytant is értették, miután az aranyat olvasztani tudták. Az erdélyi aranybányászat régi maradványai is eléggé bizonyítják, hogy a dákok s később a rómaiak már nagyban művelték a szép aranyat.

Bevezetéstül úgyhiszem elég lesz emni. Most nézzük, hogy és mint nyerték az arany? E kérdést megfigyelve, kénytelenítettünk a geognóziát segítségül és vezérőrnálul venni.

Az arany a föld belső rétegei között fordul elő; legtöbnyire a diorit, syenit, zöldkő-porfir, mező-kő-porfir és agyagporfirban, ritkán a gránit és csillámpalában. A magyar föld területén mező-kő-porfir, csillámpala és homokkőben fordul elő. Ebből látható, hogy az arany az első képződményektől veszi eredetét legtöbnyire. Vannak ugyan aranytartalmú rakodmányok a második korszakból (vizözön) is: de ezek nagyon csekély tartalmúak. Az arany a fentvezetett közetekben erek vagy kisebb-nagyobb csomókalkint jön elő mindig némi ezüsttel vegytenilag vegyülve. Másnemű fémekkel is előfordul ugyan, de oly csekély mennyiségben, hogy csak ritkán fizeti ki a reá fordított szorgalmat s munkát.

Az arany legnagyobb mennyiségét az első korszakbeli képződmények adják. Példa erre hazánkban Verespatak, Abrudbánya, hol évente köztép arányával 10—13 mázsa arany nyerték a hegyekből. Az erek és fészkek, melyekben előfordul, nem nagy terjedelműek, hanem gyakoriak. Különös az, hogy az arany előfordulása a közetek rétegeiben egészen elüt a többi fémétől, pedig ugyanazon egy korszak alkotta mindnyáját. Így például a vas, réz, ezüst és — arany több száz, néha több ezer öle mére hosszban 5—6 láb, néha ölnyi vastagsággal fordul elő; holott az arany ritkán megy túl a 200 ölen és csak néha hüvelyknyi vastag.

A második korszakbeli arany, mely homokrakodmányokban néha agyagtelepekben található 3—400 ölnyi hosszban, néhány lábnyi szélességen található. Kivételképpen említhető a californiai ujjas felvezetés, hol az arany tartalmu telep 1000 ói hossz s néhány láb széles és gazdag tartalomra nézve vetekedik a hegyi arannyal. Nagy darabokban igen ritkán fordul elő a tiszta vagyis termék (gedigén) arany. Ebben mégis hazánk dícserekedhet leginkább, mert eddig a legnagyobb súlyu termék arany, Verespatakban találtatott (2 font.) Ha nem családomb, valamelyik bécsi gyűjteményben van. Nemzeti muzeumunkban is van egy 42 lb súlyu, szintén hazánkbeli.

A második képződményi aranytelepét soha sem lehet egész bizonyossággal általánosan jellemezni, mert az alapközet (amelyre az aranytartalmu homok vagy agyag rokodott) különféle. Az Úral hegységében agyagpala, szárfünyle-pala (Hornblendeschiefer) kigyula, zöldkőpala, kesselykő, közönséges mészkő, átmeneti mészkő (Übergangskalk) gránit stb. felváltva. — Californiában ismét zöldkő és a porphyer egy faja: hazánkban pedig a csillámpala és ugynevezett kárpáti homokkő képezik az aranytelepek alapközeit. Hazánkban az aranytartalmu homok vagy agyag mázsáinkint 1 latot ad legtoebbet, melyet mosás által nyernek. Ilyen aranyosások vannak leginkább az aranyos, maros, és olt partjain; régebben a garam, rába és tiszta mellett is voltak. Ugylát-szik, hogy ezen második korszakbeli rakodmányok is nagyon réz igénybe vették, mert sok helyen található aranyosások nyomai hazánkban is. Plinius pedig említi, hogy az ő idejében Spanyolországban igen gazdag sikerrel mosták az aranyat.

(Folyt. köv.)

VIDÉK.

A biharmegyei gazdasági egyesületnél múlt hó 20-kán választották meg a szakosztályi elnökök és jegyzők; jelen: a közigazgatási és statisztikai szakosztály elnökeül Veér Sándor, jegyzőjeül Pényes Kálmán; — a kertészeti, borszat és méhészeti szakosz-

tály elnökeül Tar Imre, jegyzőjeül Szarukán Ger-gely; — az állattenyésztési szakosztály elnökeül Mar-kovics Emánuel, jegyzőjeül Kelemen Sándor; végre a gazdasági gép- és építészeti szakosztály elnökeül gr. Haller Sándor, jegyzőjeül pedig Gálbory Sámuel urak.

A szegedi takarékpénztár ötszáz forintot utalványozott azon célra, hogy ez összegben nov. 1-től ápril 1-ig kenyeret szétvéten, azok a szűkölködők közt vasárnaponként kiosztassanak.

Ermelléki egyik t. levelezőnk, Kakad helysége-ből a múlt hóról a következőket írja: Ezen községnek s határának területe 3068 hold, mely mintegy két harmadrészben fekete, egy harmadrészben homokos talaju földből áll; általában termékeny s termoereje, — néhány orosz hitel-ekkel vegyes többnyire reformált vallású — 170 házban lakó község hangvaszorgalma által még inkább emel-ték. — Van is, — hála a gondviselésnek, — termésiük elég; mert míg a zsiros kunság mezejéről, inség és zül-ség miatt panaszokkal telt ajakkal községünkön keresztül vonuló kunsági atyánkainkól sorsá, gazdag magyar alföldi-ünk az idő rendkívüli mostoha-sága miatti szegénység-geről gyöz meg minket, — az ematt kelet szálnalms és keseri érzést, határunkon elhullázó arany kalások felel-ti széttekintéssel kell — s a már sorba rakott süri ke-rezstjeink s szóna-csomóinkból nyeredő évi haszon feletti öröm és meg elégedés váltják fel.

A környékünkön ölyös községet szomorú sorsra juttatott jégvihár, határunkat ez idén is, eddig megkímélte s ösi természetünk bő időben is kielégítő, — tavaszi természetünk leginkább tengeri, mely eddig, a föld jó tulajdonságánál fogva, a valóban szakértő mívellet mellett a szárazságot kiállotta és ha a közelebbi napokban, vagy legalább e hold folytán, csak egyszer is jól megázhatik, kivánt jutalma leend a munkában izzadó földművesnek. Anyaszóna természetünk szép eredményeül már boglyákbán van, de a sarjuhöz eső kell, különben marhale-gelőnek lesz csak használatú. Egyébiránt legelőnk egy síncs haza járó fejtősteheneinket, itthon kész takarmánnyal kell éltetünk etetni, különben kiapad a tejforrás, — node, az idősekrint amnyi tapasztalt csapásra gondolva, eme hiányt bekén tőrjük.

A szalárd-földő „Anna-bál” mely szokott kedé-lyes — mondhatni családias jellegű és évbén sem veszte: múlt hó 26-kán tartattat meg. Boka és Kis Lajos zenetársulata húza a vígadó-közönség talpa alá a jobbnál jobb csárdásokat, mik a jökevdet anyira emelék, hogy a dárídó a „kivilágos viradig csárdás”-sal vilá-gos ranggal nő befőjező.

Báikirálynőt nevezni elvünk ellen levén, röviden csak annyit jegyzünk meg, hogy szép számmal voltak jelen a vidék urhölgyei közül, kik a szalárdi idei bált hosszú időre emlékeztetést tettek és akik, amiódan maradó emléket hagytak a fogékony keblekben vissza: eszerében, nem egy ifjunak szívnyugodalmát vitték magokkal.

Ugyhallok, hogy a földtulajdonos Csernovics Péter ur ölmaga az ősz folytán Szalárdon általa rendezendő szántásverseny alkalmával még egy bált adatand — az inségenben szenvedők feljégedésére.

Nyiregyházi levelezőnk írja, hogy ott közelebb takarékpénztár alakult, melynek elnökeül, általános belege-zéssel izra elitta választották, ki is működését min-denkinék nagy meglegedésére folytatja. Továbbá tudatja, hogy Nyiregyháza hatósága könyvnyomda felállításán mun-kálkodik. — A kaszinó-egylet 140 tagból áll, hol a fele-baráti szeretet s testvérség képezik az összetartó kapcsot.

Szováthy Soma hazánkia, kinek a londoni világtárlatán két dísz-rezse 1248 forint kelt el, a párisi kiállításra újra három szűrt készített, melyeket 20 kr belépti díj mellett Egerben közszemlére teend ki. Kivárás-szik igen pompás.

Nagybajomi levelezőnk írja, hogy ott az időjárás többnyire szel; eső nem jár, bárha fellegek gyakran mut-atkoznak is. A tengerivetés a multkorú eső alkalmával nagyot igazodott s ha még egy hét alatt eső áztatná, ter-méshez is lehetne remény.

Nyiregyházián f. hó 21-kén több olдавó gazdának, mintegy 500 kereszt gabonája tűz martaléka lön.

Székelyhíd városat a napokban nagy szerencsét-lenség érte. 18 házat s több melléképületet hamvasztott el a mítsem kémelő tüzezés. Számos oly család maradt fedél és élelem nélkül, melyek segélyre, rögtoni segélyre szorulvák s a nemes keblü emberbarátok adakozását meg-érdemlik. Kigyorsan ad: kétszeresen ad!

Karczagról írják nekünk: tegnapelőtt július 28-kán nálunk tartott egyházi tanácsülésben bontattak fel a heves-nagykunsági h. hv. esperes választására beérkezett szavazatokat tárgyzó levelek. Esperessé 30 szavazat köz-ül 21 szavazattal, n. t. Könyves Tóth Mihály ur, városimk köztszélet s szeretheten álló, közibüink csak imént jött egyik lelkipásztorra választották, a többi 9 szavazat 3 egyén között osztott meg.

Jól tudjuk, hogy épen Debreczenben s vidékén vannak olyanok legtöbbben, kik újonnan választott esperesünk lelke melegehez velünk együtt legközelebb állának, azért igyek-tünk ezt épen a t. szerkesztő ur becses lapjában mihamar-bb tudatni, hogy önök a mi örömmünk, kik e forrón sze-retett tisztelt kitünő lelkipásztort magunkéknak vallhatjuk, mihamarabb osztozhassanak.

Délelti csemegék.

IV. Pörkevéltség.

Potemkin, H. Katalinnak ezen hatalmas kedvese, ki évenkint 100,000, születése és hevenapján ugyanannyi ru-belt kapott uralkodó kedvesétől, a külvárosok fejedelméi által is elárasztatott kintmentésekkel, rendjelekkel. Nagy Friderik kissé elkésve küldte meg neki a feketesas-rendet, az ányujtatók igrszóltott Potemkin felvállalkodott kedvé-séggel: „nagyon le vagyok ugyan kötelezve a király iránt, de valóban alig tudom, hogyan fogom azt a már birt rend-jeleim tömege közé elhelyezni.”

V. Katalin kedvesei.

Érdekes tudni, mint választá s mint utasítá el ked-veseit H. Katalin orosz cárnő. Ha egy szép testalkatú férfi megettesszét a cárnőnek, hadsegédjének nevezte ki, a pa-lotában kellett laknia, a cárnő lakása alatti szobákban, melyek titkos lépcsővel voltak amazzal összekötvé. Kine-vezetése napján 100,000 rubel ajándékot kapott s min-den hét elején 12,000-ot talált éji asztalkáján; 24 sze-mélyre asztaltartás, inások, fogatok, háztartás stb. az ud-vari marschal gondjára bízott. Ezen pazar ajándékokért a kedvenceknek le kellett mondani minden szabadságról, s urmójához volt csatolva, mint annak árnyéka. Ahova a cárnő ment, követnie kellett, ha otthon maradt, egy per-czig sem távozhatott engedély nélkül: növel beszélnie tilva volt s ha valahova vendégül hívottat, a házi nő nem jelen-lehetett meg az asztalnál. — Ha a cárnőnek másvalakit tet-szett meg, egy meglőtt barátnőhöz hívatott az, hol véletlen a cárnő is megjelent s egy titkos leg alda tudtára a meg-líttnek, ha vajon az ismeretség folytatandó, vagy abba-hagyandó. — Ha a kedvence már nem tetszett, parancsot kapott utazásra, mire gazdag ajándékokkal látottat el. — Így válogatta Katalin kedveseit. — Egyetleneg maradt, az alsó orosz nemesi osztályból származott durva Potemkin, ki nélkülözhetetlenül tudta magát tenni Katalinnal. Még a III. Péter elleni lázadókort felült az ifjú örömezer a cárnő-nök, míg lépésökint kedveséül válván, a cárnő felett is uralkodott. Ő is megkapta egykor, mint a többi az uta-zási parancsot, midőn egy ukraini ifju Zavadovsky nyerte meg a cárnő gyöngéd hajlamát. Potemkin azonban meré-szlet maradt. Készülteket tön ugyan az utra, de másnap midőn a cárnő kártyaasztalnál ült, belépett Potemkin a terembe s a cárnő székével szemközt állapodott meg. Há-rag és csodalkozás nélkül vette ot a cárnő észre, söt kar-tyáját nyujtá neki, mondván, hogy ő szerencsésen játszik. Potemkin megtartá rangjait, méltóságát még inkább me-gerosított a lit a cárnőben, hogy ez embert nem nélkülöz-het. Ötszáz millió rubelre becsülék az összeget, mibe az országnak e kedvence került. Maga után még sok kedvest kerített cárnőjének Potemkin.

Időjárás viszonyok jelentése, sz. kir. Deb-reczen város főorvosától.

(Ápril, máj, és június hónapokról)

Szölyméro legmagasb állása	554°54	ápril 1	délben
közep	551°45	" "	"
legkisebb	527°15	máj 24	este,
Hőmérő legmagasb állása	29.	0 jún. 50	délben,
közep	15.	" "	"
legkisebb	2.	4 ápril 1	reggel,

Áprillihónaphban volt borult napunk 7. tiszta 9. eső 7. félig tiszta 6. eső, villám és mennydörgéssel 4.

Májushónaphban: borult 4. tiszta 14. eső 5. félig tiszta 6. villám, mennydörgés esővel 4.

Június-hónaphban: borult 15. tiszta 5. félig tiszta 7. eső 5. ezekből kétszer eső villám és mennydörgéssel párosult.

Szelek járása.

Áprilliben: nyugati szél 12-szer, északi 18. déli 10. keleti 5. északnyugati 6. délnyugati 2. északkeleti 2. délkeleti 2.

Májusban: nyugati 7. északi 18. déli 9. keleti 15. délnyugati 1. északkeleti 5. délkeleti 4.

Júniusban: nyugati 14. északi 15. déli 12. keleti 8. északnyugati 5. délnyugati 2. északkeleti 2. délkeleti 5.

A szelek e folytonos köllörása egyik főoka annak, hogy nap-junkban oly ritkán és kis mértékben történnek esőzések.

IPAR, GAZDÁSZAT, KERESKEDELEM.

Hogy áll az aratás?

1865. Julius 1—15-ig.

Békés-Csabán egy hold vetésről két pozsonyi mérő bu-zát s így 30,000 holdon 60,000 p. mérő remélhetni, tengeri 145,600 mérő; szükséges pedig Csabának 159,000 mérő buza s 552,000 tavasi gabna. Ugyanott 80 ezer holdból 74 ezer terméketlen maradt. — Napszámból el 5500 lélek. Márnak a tengerre is nagyobb rész-ben elkészt az eső. — Csernyenkán termelt egy holdon 10—14 kereszt s egy keresztből 1 1/2 pozsonyi mérő azélos piros buza. Zab alig harmadrésze a tavalyi termésnek. A tengeri mintha leforráz-tat volna. A legelő kiégett. — Soproni üdösítés szerint: Felér, Veszprém, Baranya és Vas megyékben általában jó, Zala, Sopron és Somogy megyékben meglehetősen aratást várnak az ősi vetésből; árpa, zab középserűen alul; tengeri ha hamarjában eső nem ér, mind kisel. Baranya, Somogy és Vas megyékben takarmány meglehetősen, a több említtet megyében nagy takarmány-hiány. — Temesváron a gabonára nézve már semmi kilátás;

Folytatása a mellékleten

a tengerre megsemmisít árpa némely p. mérő ad-kában alig v. mennyiségben tengeri, ha a iger s így ott Mikló s v. (általós szá-v. — Takarmá-riczát is vég-nos a száraz-vasvételés s dantkint 5—2 mérő is me-nőt is me-jég ott is számitott ró-mot enyit-lattat, mind-veirekkel eg-trán buza, meg az elve-száz száraz-Bura, roz-s-ségre nézve esőhőlyban nyekén is lett, árpa ke-és szász kevé-s-igen silány környeken mérő. Zab Tisz-zen termén-Mihály, C-nek, szóna-jo a fő min-kevesebb sz-ra fűre di-a szénára is-koznak. — ad Küköré-mány is ke-ha a legvé-gy holdon 85—88 fo-ésak közép-próbányon-meglehető-s-mut az ide-medei, söt-kgy a j- mutatkozik egy két hó-tott harm-szintőföldj-ki sem kel-fizni is fo-útt ki a-ök, semm-a kaszási-ansúl jobb-szintén jól-fagyok sok-vés. — T-pár napra-e felé h-vetemény-zab, végk-ndult k-egyhá-jól ki, de a

Tisz-van szer-zemle ö-kedeti; — rogi Fel-nosebb fa-zóneség-rozsho-az ameri-az egy-i szemelöt-tem all-ov-ousztra-fehér ár-zab-lajk-kos Pé-a-lalában

Melléklet a „Hortobágy“ 1863-diki 28-dik számához.

a tengerire is csak az ohajlott eső adhat reményt, de ha késik, ez is megsemmisül. — A bácskában buza több termelt, mint tavaly; árpa némely helyen egy holdról 12—14 keresztet s keresztje 1 1/2—2 p. mért adott; de a zabvesztéséget nem pótolja, mert az egész Bácskában alig vetettek tizedrészesnyi árpa, mint zab; hol pedig nagyobb mennyiségben vetettek árpat, épen oly silány volt mint a zab. — A tengeri, ha nehány nap alatt esőt nem kap, épen semmi termést nem igér s így ott is soványok a jó eső után. — Makó úgy N. Sz. Mikló s vidékein az aratás megkezdett; az ősrivések holdankint (általós számmal) 5—6 p. mért adnak, a mag nem roz, de kevés. — Takarmány nimesen, de annál nagyobb a szárazság, mely a kukoriczát is végszelelyel fenyegeti. — Losonez vidékén is folytonos a szárazság, a kevés takarmány ára naponkint növekedik, a tavaszvetés silány, az őszi közpészteri. — Szeged környékén, holdankint 5—7 mérő buza termelt; a Maros mentében annyira változott, hogy míg egy helyen alig 4—5 mérő termelt, más részén 11—12 mérőt is megadott holdja a buza vetésének. Minősége jó, aczelos; — a jég ott is nagy károkat okozott. — Póstény hegycsoóri vidéke számított rá, hogy szépen állott vetési terményéből az alföldi nyomort enyhíti, de július elején új jégveszt verte el a szomszédos 48 határt, minden legelőt embernek sem emlékeznek s így alföldi testvéreikkel egyenlő szomorú helyzetbe jutottak. — Keszthely határain buza, roz, jó, de kevés magot adott, tavaszvetések alig adják meg az elvetett magot; a tengeri aligta végképen ki nem veszt a hosszúság szárazság miatt. — Baján száraz idők, esőre nimes kálátás. — Bura, roz-aratás eredménye kielégítő mind mennyiség mind minőségre nézve. Zab nagyon közpészteri. Tengeri, burgonya szenved az esőhiányban. Takarmánykészletől tartanak. — Soprony környékén és a szomszéd megyékben buza, roz jó minőségű s elegendő lett, árpa kevés, zab ugyszólván semmi; széna s más takarmány nagyon kevés. — Csákvár: őszi élet közpészteri, árpa kevés, zab igen silány, tengeri, burgonya várna az esőt. — Új Verbász környékén a buza kielégítő eredményű, holdankint 10—15 pozsonyi mérő. Zab nagyon roz, kukoricza szép, de mellobbi esőre vár. — Tisza Ujfalok Beregmegeye felé mintegy 4 mértföldnyire minden termény silány, széna alig valamennyi. — Ungvári, Nagy Mihály, Gálisz és környékén a vetések dusak s bőtermést ígérnek, széna is elég, lár kevesebb mint máskor; Kassa felé nem olyan jó a fű mint más években, Kassaától Lőcséig rozszab vetések, kevesebb széna mint máskor. Kés nem árkg még gyöngödek, Tatra fűre edig a vetés jól mutat, de nem ad anny magot mint máskor, a széna is ezt lehet mondani. A szepességben is esőhiányról panaszkodnak. — Eszék vidékén a buza holdankint 20—25 p. mért adt, kukoricza roz kevés reményt nyujt. Zab silány, más takarmány is kevés. — Kúla. A kukoricza nézve közeldik a végőre, ha a legrovidebb idő alatt meg nem ázik, csak esutója lesz; buza egy holdon 9—12 mérő adott, a szem igen szép piros s aczelos, 85—88 fontos. Zab alig barnada a tavaszi termésnek, mely pedig csak közpészteri volt. Burgonya silány. — Ér-Adony vidékén próbánytatás után egy kereszt 2 p. mérő buzát adott. Arpa, zab meglehető. Takarmány, embor emlékezte oda nem volt oly kevés mint az idén, bár most is lesz annyi széna, hogy az ottani szükséget fedeli, sőt másuia is juttathat. Tengeri meglehető. A diószegi kályai jégverte szőlőkön kívül az émenten gazdák szőlőtermés megalkotik. — Tiszaföldvár. Sovány termés Török, pelyva egy két hónapra való, a barnasztatott végpusztult fenyegeti; a ragály most barnakatt másuova nem szállítják, legavon barom hiányában szántóföldjeik egyrésze vetetlen marad, Páttakarmány vetettek; de ki nem kelvén, azaz is szégyénykedő kellek. Nemesak ehzeni, de fizisi is fog a földönpe. — Pozsony. Buraaratusuk kedvezően utott ki; a többi termés silány; a tengeri, ha rövid időn meg nem ázik, semmi nem terem. — Baranyamegye nagyobb részében, a kaszáls eredménye a várakozásnak megfelelt. Zab nem jó, de annál jobban fizet az árpa. Rozs és buza, nehány silány helyet kivéve szintén jól termelt, lóher közpészteri; tengeri buja. A szőlőnek a késő fagyok sokot árattak, de azért jó termést ígér. Gyümölcs nagyon kevés. — T. Fűred. A 2000 szikladóknak közelít 500 ft alig jól napra való; a népnék nimes keresete s sürgetőn kálják; a mellobbi munkák a népnék. — Piskóton a tavaszi vetemények még mindig szépek, de ha eső késik, tengeri, bikköny, zab, végképen ksil. — Sziszek vidékén az eső a már fonyadai melok kukoriczát s más tavaszi veteményt fölelevenítette. — Nyiregyháza szentén jötekon eső volt, az aratás nem ütött ugyan jól ki, de a gabonázlet-forgalomban nem nagy az élenység.

gyesen termesztett kísérletül: közeldik vizsgálatnál valóban szép szaporúságot tüntetett elő, mert egy szem mag után fejlődött bokorban kalászos buzánál 5 buza, s egyben 38 szem buza, a tarbuzánál 5 h. fő, s egyben 43 szem; a rozsnál 7 h. fő s egyben 50 szem, mumiabuzánál 6 buza fő egyben 68 szem buza volt szemelhető; tehát egyre-másra míg a legtöbb 7 maglós roz bokrában is csak 350 szemet számoltunk; a mumiabuza egyenlő 6 mag fős bokrával 408 szem magra számított; pedig egy maglós szem fejlődött nálam oly nagyra, mint minőket a pesti kert. gazd. csarnokban Szilassy György ur ő mltától kiállitva láthatni.

A borkiállitmányta pesti kert. gazd. ügynökség, továbbá szobozói Kardos Sámuel debreczeni Irinyi István, Meggyesy Lajos urak szaporították közeldikből, különféle finom borakkal.

Gyümölcsnél, a kertészeti egyetambrozia kajszia, Csanak József ur fehér kajszia, s muskotály szilvája, Laky Imre ur muskotály kajszia, szép tetsző körteje, Szabó József tanító ur muskotály körteje, fekete és nancikajszia, Bácsi László ur korai buzás almája és b. ujfalu Tardy Elek ur vérbelu körteje voltak eddigleg kitünőbbek.

A virágügyteményt Csanak József ur több szép virággal, s kiválólag egy hófehér virágu kaktussal, N. Váradi Szabó Ferenczné urnő pedig illatos szép pergamén fával gazdagíták.

E példák nyomán kívánatos volna, hogy kinek jelszó fajtermekai vannak, mindenkiöl adna állandó kiállitásokba; mert így lenne alkalom felismerni, ismertetni, s közrejuttatni a legjobb fajokat.

Pestről Girókuty P. Ferenc urnak — ki „Falusi gazda“ czimú lapját is az előfizeset visszaadással díj nélkül ajánlotta fel, ugy kerteszi egytelünk mint csarnokunk részére — ígértét birjuk, hogy pesti kert. gazd. csarnoka nevezetességével időnkint csarnokunkat is részletlen fogja.

Hálás köszönetnek mindazoknak, kik szíves részvételökkel s csarnokgyelet, mely közügy, elősegíteni, támogatni készek. Debreczen, július 30. 1863.

Gobóczy Károly kertészgazdászati ügynök.

Terménytár.

Debreczen. Jul. 51. — A gabonázlet forgalom e héten igen lajha volt, melynek, részben a küszöbön álló 16 érin ez-vás ár, (melyre a nagybömbörben leendő szállitásokon visszatarták,) részben a környéken elmarozott marhavás az oka, nem lévén megengeve ökrös szekerekkel a városba bármint is szállítani. Ily körülmények közt a buzának 4 ft 25—50 kr. rozsnak 2 ft 50—60 kr. a tengerinek pedig — mivel jöterméshez kevés a remény: — 5 ft 20—50 kr. volt az ára.

Azon sokoldalú és sápas okok, — melyekkel vidékünk megátogatott — növeli még a kiütött marhavás is, mely közeldik vásáruk okvetlen hátrányára szolgál. A pesti keresk, és iparkamara alig hogy értesüle a marhavásnak környékünkön kiütéséről: legott folyamodást intézett a min. Helytartótanács, azziránt intézkedés végett, hogy annál a közeldik vásár megtarthatása ele akadály ne gördülne. *) (R.)

Keregáz. Jul. 24. — Tiszta buza 4 ft 40 kr. kétszeres 4 ft — kr. árpa 2 ft 60 kr. zab 2 ft 20 kr. tengeri 5 ft 40 kr. marhalus fontja 11 kr. (Gsz.)

Margitta. Jul. 24. — Tiszta buza 5 ft 20 kr. kétszeres 2 ft 50 kr. roz 2 ft 10 kr. árpa 1 ft 80 kr. zab 1 ft 60 kr. tengeri 2 ft 50 kr. krumpli 1 ft — kr. lenese 5 ft 20 kr. köleskása 8 ft — kr. új bor, bégesebrével 7 ft. ó bor 8 ft — kr. disznószir 40 kr. ser 10 kr. pálinka 20 kr. sertésbús fontja 16 kr. marhalus 10 kr. szalonna 25 kr. szappan 50 kr. fagygyertya 44 kr. keményfa öle 7 ft. agfa 5 ft. széna 10 fontos részletben 25 kr. szalma 10 kr. közpészteri ökor 60 ft. telén 50 ft. (R.)

Nagykállo. Jul. 24. Buza 5 ft 60 kr. kétszeres — ft — kr. roz 2 ft 50 kr. árpa — ft — kr. zab 2 ft 50 kr. tengeri — ft — kr. 1 öl tüzifa 10 ft. 1 mázsa széna 5 ft 60 kr. 4 font szalonna 56 kr. krumpli 1 kr. marhalus 15 kr. fagygyertya — kr. buza-liszt 12 kr. szappan 50 kr. buzadara 16 kr. szalma — kr. olaj iteteje 40 kr. borsó — kr. lenese — kr. köleskása — kr. 1 iteze új bor 14 kr. ó bor 20 kr. pálinka 18 kr. 1 font gersli — kr. paszuly iteteje — kr. disznószir 40 kr. (R.)

B. Nagybjom. Jul. 24. — Tiszta buza 4 ft 75 kr. kétszeres 5 ft 90 kr. roz 5 ft 40 kr. árpa 2 ft 90 kr. zab 2 ft — kr. tengeri 5 ft 20 kr. marhalus fontja 8 kr. (Sz.)

Nyiregyháza. Jul. 25. — Takarmánytermésünk általán véve roz; gabonatermésünk közpészteri; ami pedig kapás növényeket illeti: ha esőnk nem lesz, nimes azokhoz semmi remény. A mai napon tartott levélváltás a gabonázlet következők voltak: buza 4 ft — 1 ft 20 kr. kétszeres 2 ft 70—80 kr. roz 2 ft 40—50 kr. árpa 2 ft 20—50 kr. zab 1 ft 70—80 kr. tengeri 2 ft 80—90 kr. (K.)

Derecske. Jul. 27. — Mai napon tartott heti vásárunkon, a praeci árak következők voltak: Buza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft — kr. roz 2 ft 40 kr. árpa 2 ft — kr. zab 1 ft. 60 kr. szalonna mársája 56 ft. zsir iteteje 46 kr. sertésbús fontj 16 kr. marhalus 10 kr. — ami elég drága ily időben, midőn a marha ára ugy alszállott hogy egy tehének, — melyről 500 font bus könnyen lekerül: 18 forint az ára. (F.)

Tokaj. Jul. 51. Tisztabuza 4 ft 50 kr. kétszeres 5 ft 50 kr. roz 2 ft 40 kr. árpa 2 ft 20 kr. zab 1 ft 50 kr. tengeri 5 ft — kr. kolompér — ft 80 kr. 1 mázsa liszt 0. számú 16 ft. — kr.

*) Mint értesültünk, ugyanezt tevé a helybeli ker. és iparkamarai testület is.

— sz. — ft. — kr. kenyérliszt — ft. — krt széna 3 ft — kr. fasznó 1 ft. szalonna 52 ft. zsir — ft. 1 font marhalus 11 kr. borjulus 11 kr. 1 öl bikkfa 7 ft. (Z.)

Ér-Mihályfalva. Jul. 50. Tisztabuza 4 ft — kr. kétszeres 2 ft 80 kr. roz 2 ft 40 kr. árpa 1 ft 80 kr. zab 1 ft 50 kr. tengeri 5 ft — kr. kása 7 ft 20 kr. paszuly — ft — kr. egy tyuktojás — kr. sertésbús fontja 16 kr. marhalus 10 kr. szalonna fontja 56 kr. 4 iteze zsir — kr. olaj — kr. 1 mázsa szalma — kr. (V.)

B. Ujfalu. Jul. 50. — Tiszta buza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft 50 kr. roz 2 ft 90 kr. árpa 2 ft 40 kr. zab 2 ft — kr. tengeri 5 ft 20 kr. köleskása 7 ft 20 kr. paszuly 5 ft 50 kr. lenese 6 ft 40 kr. borsó 4 ft 80 kr. szarvasmarhák közepára darabonkint 28 ft. egy mázsa szalonna 56 ft. 1 font nyersfagygyu 14 kr. marhalus 10 kr. egy iteze bor 10 kr. sőr 10 kr. pálinka 24 kr. lámpa-olaj 56 kr. (D.)

Egyenkint elősorolása

a debreczeni ref. egyház kistépnoma és tornya újbólépítésére 1863. május utolsó napjáig tett ajánlatok s adományoknak. (A * gal jelölt összegek befizetettek, a többi csak megajánlatolt.)

(Lásd: 1865. 28. szám.)

Haltvan utca a 3-dik tized.

- Tóth István 5 ft. — Porcsin Sámuel 2 ft * 4 ft. — Jánbor Ferenc 200 ft. * — Poresin János 15 ft. — Pirokka György 5 ft. — Dézsi János 9 ft. — Szentjóni Andrásné 1 ft 50 kr. — Imre János 1 ft 50 kr. — Major János 5 ft. — Özv. Tóbiás Mihályné 1 ft 50 kr. — Günczi János 5 ft. — Kovács Péter 5 ft. — Matkó Mihály 1 ft 50 kr. — Özv. Nagy Ferencné 12 ft. — Nagy Sándor 1 ft 50 kr. — Darvas István 1 ft 50 kr. — Nemes István 1 ft 50 kr. — Kállay János 1 ft 50 kr. — Lőrinczy János 12 ft. — Somogyi Dániel 12 ft. — László János 1 ft 50 kr. — Erdely Gábor 1 ft 50 kr. — Szegedi János 12 ft. — Kiss Lajos 15 ft. — Sarkadi András 5 ft. — Jánki István 1 ft 50 kr. — Özv. Jánki Péterné 5 ft. — Nagy Sándor 5 ft. — Özv. Kovács István 1 ft 50 kr. — Szondy Ferenc 1 ft 50 kr. — Özv. Erdély Józsefné 40 kr * 80 kr. — Nagy Sándor 6 ft. — Özv. Nagy Bálint 6 ft. — Molnár András 5 ft. — Szalay József 9 ft. — Eesedi János 1 ft * 2 ft. — Gyarmati István 1 ft 50 kr. — Bozó János 1 ft * 2 ft. — Buray István 6 ft. — Nagy András 60 kr. — Nyári István 5 ft. — Gyarmati János 50 kr * 1 ft. — Kiss Bálint 5 ft. — Kovács József 4 ft 50 kr. — Özv. Várhelyi Mihályné 50 kr * 1 ft. — Kerékjártó András 5 ft. — Ifj. Kerkeljártó István 5 ft. — Pánczél Ferenc 5 ft. — Török András 2 ft * 4 ft. — Csapó János 1 ft 50 kr. — Özv. Nagy Sándorné 1 ft 50 kr. — Kovács József 5 ft. — Gyenge Mihály 5 ft. — Özv. Bozó Jánosné 5 ft. — Ifj. Mike Ferenc 40 ft 50 kr. — Balogh Mihály 1 ft 50 kr. — Özv. Murvai Bálint 2 ft * 4 ft. — Ifj. Murvai Bálint 1 ft 50 kr. — Nagy András 1 ft 50 kr. — Özv. Szűcs Mihályné 12 ft. — Ifj. Szűcs Mihály 5 ft. — Mike Ferenc 40 ft * 10 ft. — Kiss György 5 ft * 10 ft. — Szabó István 50 kr * 4 ft. — Eesedi István 6 ft. — Nánassy György 1 ft 50 kr. — Kovács Jánosné 4 ft * 8 ft. — Buray András 2 ft * 4 ft. — Poresin István 5 ft. — Deák János 9 ft. — Szabó János 1 ft * 2 ft. — Balogh András 6 ft. — Balogh István 5 ft. — Özv. Debreczeni Istvánné 6 ft. — Debreczeni Mihály 5 ft. — Papp Sámuel 10 ft 50 kr. — Réti Ferenc 6 ft. — Nagy Mihály 1 ft 50 kr. — Szabó István 1 ft * 2 ft. — Szabó István 1 ft * 2 ft. — Jeney Péter 5 ft. — Mester József 1 ft 50 kr. — Nagy Sándor 5 ft. — Faragó István 1 ft 50 kr. — Hegedüs András 1 ft 50 kr. — Hornyák Sándor 15 ft. — Pápai Sándor 6 ft. — Kovács Péter 5 ft * 6 ft. — Kis István 1 ft * 2 ft. — Szilágyi Péter 4 ft 50 kr. — Özv. Kovács Istváné 1 ft. — Debreczeni Gábor 1 ft 50 kr. — Tur János 1 ft * 2 ft. — Nagy Gergely 1 ft * 2 ft. — Özv. Borbély József 5 ft. — Herceg Lajos 1 ft 50 kr. — Özv. Csikos Sándorné 2 ft * 4 ft. — Bereckzy Sándor 1 ft 50 kr. — Balogh Sándor 2 ft 50 kr. — Özv. Kovács János 2 ft * 4 ft. — Elek Mihály 9 szeker homok. — Özv. Pápai Ferenc 2 ft * 4 ft. — Özv. Szabó István 1 ft 50 kr. — Günczy János 5 ft. — Burai András 5 ft. — Takáts János 1 ft * 2 ft. — Nagy Sándor 5 ft. — Balaji Ferenc 1 ft 50 kr. — Özv. Kis Bálintné 1 ft 50 kr. — Nagy János 1 ft 50 kr. — Csörkői István 1 ft 50 kr. — Csontos Gábor 1 ft 50 kr. — Bagdán Gábor 1 ft 50 kr. — Almási Sándor 40 kr * 80 kr. — Balog Sáránó 2 ft. — Özv. Pápai Istváné 40 kr * 80 kr. — Debreczeni Sándor 2 ft 10 kr. — Dávid Ferenc 5 ft. — Szabó Mihály 1 ft 50 kr. — Balogh János 5 ft * 5 ft. — Özv. Kovács Mihályné 5 ft. — Kovács Ferenc 5000 téglá szállítás. — Kovács Ferenc 1 ft 50 kr. — Balogh Mihály 1 ft 50 kr. — Balogh János 5 ft. — Debreczeni István 90 kr. — Kovács István 5 ft. — Veress István 6 ft.

Hibaigazítás.

Lapunk legközelebbi számba a következő sajtóhibák csusztak be: a 2-dik oldal 5-dik hasábjának — alulról számítva — 18-dik sorában, Lehettétek, elhelyetté lehetek; ugyanazon hasáb 20-dik sorában Eris, e. h. Paris; u. e. hasábjának — alulról számítva 2-dik sorában, szászszorszépek, e. h. szászszorzépek.

Szerkesztőségi nyilatkozás.

K. B. Nyiregyháza. A kérdéses pesti lapban jött levélre vonatkozó észrevételnek, ugyanazon lapban val legilletékesebb helye. Egyébiránt önmek beküldött cikk csak a polemikára vezetne, melytől pedig lapunk érdekelnek óvakodunk kell.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet. Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

vese, ki nyi ru-jedelmel. Nagy endet, az kevely-ly iránt, rt rend-

el ked-atu férfi i. a pa-obákbán, e. Kine-s min-24 sze-az-ékökért ágról, s hova a egy pernie tiltva n jelen-kati tet-véletlen a meg-y abba-aransot t el. — aradt, az temkén, . Még a a czár-felett is az uta-nyerte n meré-másnap emkén a meg. Kar-őstör-játszik meg meg-nellkü-mibe az kedvest

Deb-

elg tiszta s. villám, eső 5. keleti 5. hnyugoti szaknyu- gy nap-

LEM.

Tisztelt szerkesztőség! Beesés felhívásának eleget teendő, van szerencsem tudatni, mikint a csarnokbiztosítványi utókezesem óta, buza s más gabona-gyütemények telemesen nevezkedett; — többi között érsenym Fráter Béla és m. honoro-riog Fehér Elek urak egyiptomi árpa néven egy külön-nosebbi fajt ismeretleket, melynek szemje, szüire nem a mi kü-zonséges árpankhöz, hanem a már bemutatott amerikai rozshoz hasonló, azon különösgé a szem maga, hogy míg az amerikai roz felhüvelyk hosszúságával nagyon szembetűnő; az egyiptomi árpa rendkívüli vastagságával lepi meg a szemelőt, és mint termelői mondják, szaporúság tekintetében sem áll hátrább, sőt előbb, közonséges árpanknál.

Továbbá pan di birtokos m. Szilassy György ur 192 fontos ausztraliai buzát, a pesti kertészgazdászati ügynökség fehér angol buzát, s más nevezetes külföldi buza, árpa, zab-lajokat, — melyekből szereznii is lehet — debreczeni Mar-kos Péter ur különösebb tengeri fajokat ismeretnek. A már ismert mumiabuzá, mely általán csatári agyagos talajban kalászos és kalásztalan vagysis tarbuza és rozszalv-kálítás;

60^{adik} ÁRJEGYZÉK az „István” gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debrecezen költségmentesen, készpénzfelvétel mellett, oszték értékben költségtelenség nélkül.)

A. osztályú dara nagy szemű	15	frt.	—	kr.
B. ugyanaz apró	15	—	—	—
C. dara közepesű	13	—	—	—

0. királyliszt	13	40
1. lángliszt	10	—
2. mondliszt	11	—
3. szemliszt	10	—
4. fehérlenyerliszt 1-ső rendű	9	—
5. ugyanaz 2-dik	8	—
6. barnakenyerliszt	7	—
Készreleszt	6	—
Rozsliszt 1-ső rendű	5	frt.
Rozsliszt 2-dik rendű	4	60 kr.
00. árpakása	14	—
0. árpakása	13	—
1. árpakása	12	—

2. árpakása	10	50
3. árpakása	9	—
4. árpakása	8	—
Árpáliszt	7	—
Derece	6	80
Lábizs	5	80
Korpa	4	40
Buzaj	3	60

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákok az elvett számmalit legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállítja.

Debrecezen 1863. Jún. 22.

MIENYENBEND

a tiszavidéki vaspályán, 1863-dik év Május 1-jétől kezdve érvényes az 1863-dik nyárihavrakra.

I. Kassai és Nagyvárad felé.		II. Arad felé.		III. Kassai és Nagyváradról Pest és Bécs felé.	
Bécs	8 óra — perc este	Bécs	8 óra 45 perc reg.	Kassa	5 óra 21 perc reg.
Pest	7 óra 45 perc reg.	Pest	8 óra 35 perc este	Porro-Ecs	9 óra 34 perc este
Czegled	9 25 " reg.	Czegled	9 35 " reg.	Miskolcz	9 32 " reg.
Szőnök	9 42 " déli.	Szőnök	9 49 " reg.	Tolaj	9 35 " déli.
Pápa-Ladany	10 27 " déli.	Pápa-Ladany	10 40 " reg.	Debrecezen	10 35 " déli.
Tokaj	11 20 " reg.	Tokaj	11 45 " reg.	Pápa-Ladany	12 12 " déli.
Miskolcz	11 25 " reg.	Miskolcz	11 50 " este	Szőnök	1 15 " déli.
Porro-Ecs	11 33 " este	Porro-Ecs	12 12 " reg.	Czegled	1 44 " este
Kassa	11 52 " déli.	Kassa	12 33 " reg.	Pest	2 41 " este
Pápa-Ladany ind.	1 53 " déli.	Pápa-Ladany ind.	1 43 " reg.	Bécs	3 37 " reg.
B-Ladany ind.	2 43 " reg.	B-Ladany ind.	2 43 " reg.	Bécs	6 33 " este
Nagyvárad ind.	3 45 " reg.	Nagyvárad ind.	3 45 " reg.		

HIRDETMÉNYEK.

Szóló-eladás.

A boldogfalvai kertben az első járásban egy jókarban lévő s jeles gyümölcsfákkal bőven ellátott szóló, kedvező feltételek mellett eladó.
Venni szándékozók értekezhetnek eziránt a tulajdonos új. Bácsi Lászlónál Csapóútezen 589 szám alatt.

Nines többé poloska és svábbogár!!!

Nevezett férgeknek bizonyos és gyors halált okoz s hatására névbe minden más féregvesztő szert felülmul, a sikeres eredményben sokszorosan kipróbált s általános elismerésben részesült

„Poloska és svábbogár-vesztő festvény.”

Ily féregirtó szerből, egy nagy üveg ára, használati utasítással 1 frt o. é. Kisell. üveggel 50 kr.
Debrecezen egyedül Hegedűs Károly kereskedésében kapható.
Említett szer jellegű s gyors hatásáról jót állanak, mind a bizonyos, mind a szer készítői.

Lázár A. N. és társa
vegyészek Budán.

Nines többé patkány és egér!!!

Patkány és egér leggyorsabban veszítheti el s ürthető teljesen ki, a miáltalunk feltalált s minden más ilyenmü szeri jósága s gyors hatása folytán messze felülmúló

„Patkány és egér-vesztő labdacsook”

alkalmazása által.
Ára egy skatulyának használati utasítással ellátva 80 kr. o. értékben.
Debrecezen egyedül Hegedűs Károly kereskedésében kapható.
E szer jellegű s gyors hatásáról kereskednek mind a bizonyos, mind feltalálói, készítői.

Lázár A. N. és társa
vegyészek Budán.

Bérbe adó Kaszáló.

Nagy-Cserén néli. Király Istvánféle 8 boglyás kaszáló a szerencsi folyásban f. évi Mindszentől fogva egy évre bérbe kiadó. — Értekezhetni Cs. u. 409. sz. a. a tulajdonossal.

Hirdetmény.

Eletbeléptetése egy új üzleti szabályzatnak.

A magas es. kir. Kereskedelmi Ministerium f. é. június 50-ki és 5213/222. szám alatti kibocsátványával, a hirdalom valamennyi vaspályákat kötelezőleg helyben hagyott új üzleti szabályzat, a személy és áru szállításiára nézve, a tiszavidéki vaspályán.
1865. évi augusztus 1-től kezdve fog érvénybe lépni.
E naptól fogva tehát a tisza vasuton szállítandó személyek és áruk csak ezen új szabályzat határozatai alapján vétethetnek fel s következőleg minden a szállításra valamint az árukerüti kezességére és biztosítására nézve eddig fennálló határozatok egyuttal megszűntek.
Az új üzleti szabályzat minden állomáson darabja 15 krajczáron kapható, különben is közhasználatra s megtekintésre meg lesz minden állomási-irodában, valamint a pályá vendéglőiben.
A gyors- és fuvarárú szállítási utjára nézve fennálló határozatok — a jelen új üzleti rendszabály általános alapelvei alkalmazása mellett — egyelőre érvényben maradnak. Ezen határozatok bekövetkező változása, valamint a díjak, melyek a közbesítési — idő megmentartása esetében, külön kikötött kárpótás biztosításért fizetendők, — külön fogynak hirdetni.
Bécs, 1865. Julius 11.

Az igazgatóság.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltóátvételnek végre selytán ezennel közhírré tétetik, mikép Balogh Bálint mint felperes részére Kertész György mint alperesétől 1000 ft váltó tartozás s járulékai erejéig lefogalt mögösök, nevezetesen, házbur, élelem-szer, kőházai felszerelvények stb. nevezett alperesnek helybeli csapóútezen lakásán folyó évi aug hó 6 napján d. u. 5 órakor és az azt követő napokon nyilvános árverés útján kézzelvezetés mellett el fogynak adni. — Mine a venni kívánók megívatnák.
Debrecezen. 1865. Julushó 27.

A váltóátvételre kiküldött végrehajtó tag.

Kiadó lakás.

Széchenyitezen 1809 sz. alatti ház, öt szobával, konyhával, kamara, istálló, udvar és kerite egyutt, bérmentésben kiadó. — Értekezhetni eziránt ugyanazon utczában lévő közrajnyomdában.

Árverési hirdetés.

Vagyonbuktott Kegyes Gábor esődümögéhez tartozó kadasutezi ház, házatán való földjével egyutt a hitelező-választmány határozata folytán a f. 1865-ik év aug. 25. szükség. esetében ugyanazon év szeptember 25-ken, mindkét határnapon d. u. 5 órakor a helyszínen, árverésben eladatik. Az árverési feltételek tömegdönkök Südy György unád megtekintethők.

Fekvő-birtok haszonbérbe adása.

Sz. k. Debrecezen város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Tiszával határos ohati puszta, mely 1600 □ övel számítva 8326 1/2 holdat teszen, s rajta lévő alkalmas gazdasági épületekkel egyetemben, 1864 szeptember 29-től számított 12 évre, akár egészben, akár két, körülbelül egyforma tagban, folyó 1863-dik év október 1-ső napján, Debrecezenben a nagytanácteremben reggeli 10 órakor tartandó nyilvános árverésben, haszonbérbe fog adni.
Az árverési feltételek a városi számvevő hivatalnál addig is megtekintethők. 10 %-től bánatpénzzel ellátott lepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak. Kelt Debrecezen az 1863. jul. 30-kán tartott tanácsülésből

a városi Tanács.

Ajánlkozás.

Van szerencsém értesíteni mindazon t. ez. urakat, kik szabómesteri iparüzletemet ez előtt is igénybevéve, bizalmukkal szerencsétlettek: miszerint Sasutezen 18. szám alatti lakásomon — jelenleg csak is a kezemhez adandó kelmék elkészítésére szorítkozhatván — iparüzletem utjalg megnyitottam s mindenrendű férföltönyök leggyorsabb elkészítésével szolgálni ismét szerencsés lehetek.

Zury Mihály.